

2023-11 - Az egyes italtermékek csomagolása visszaváltási díjának kezelése az áfában

2023. dec. 12.

2023/11. Adózási kérdés

Az egyes italtermékek csomagolása visszaváltási díjának kezelése az áfában

[*általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXCVII. törvény* (a továbbiakban: Áfa tv.) 70. § (1) bekezdés b) pont, 71. § (1) bekezdés c)-d) pont, 77. § (2) bekezdés b) pont, XVII/A. fejezet]

2024. január 1-jén életbe lép Magyarországon az italcsomagolások új visszaváltási rendszere, az ún. kötelező visszaváltási díjas rendszer, mellyel összefüggésben 2024. január 1-jei hatályba lépéssel az áfaszabályozás is módosult.

A visszaváltási díj megállapításának és alkalmazásának, valamint a visszaváltási díjas termék forgalmazásának részletes szabályairól szóló 450/2023. (X. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) a **kötelezően visszaváltási díjas termékek** körébe a következőket sorolja: a tej és tejalapú italtermék kivételével a fogyasztásra kész vagy koncentrátum **italtermék** fogyasztói, közvetlen, műanyag, fém vagy üveg alapanyagú, **palack vagy doboz formájú, nem újrahasználatos vagy újrahasználatos csomagolása**, amely 0,1-3 literig terjedő űrtartalommal bír, ide nem értve a csekély mennyiségű kibocsátó által forgalomba hozott italtermék csomagolását.

A Korm. rendelet a kötelezően visszaváltási díjas termékekben belül megkülönbözteti az újrahasználatos és a nem újrahasználatos termékeket, azokra vonatkozóan részben eltérő ágazati szabályokat megállapítva, valamint szabályozza az önkéntesen visszaváltási díjas termékek forgalmazását is.

A kötelezően visszaváltási díjas, nem újrahasználatos termék (csomagolás) darabonkénti visszaváltási díja egységesen 50 forint, a kötelezően visszaváltási díjas, újrahasználatos termék (csomagolás) darabonkénti visszaváltási díját, ahogyan az önkéntesen visszaváltási díjas termék visszaváltási díját is, a gyártó határozza meg.[\[1\]](#)

A kötelezően visszaváltási díjas csomagolású italtermék a Korm. rendeletben meghatározott visszaváltási díjjal megnövelt vételáron hozható forgalomba, illetve forgalmazható, kivéve, ha fogyasztónak történő értékesítés esetén az italtermékkel együtt annak csomagolása nem kerül átadásra a fogyasztó részére.[\[2\]](#)

A kötelezően visszaváltási díjas, nem újrahasználatos termékek tekintetében a visszaváltási díjas rendszert a koncessziós társaság üzemelteti. Ennek keretében **a kötelezően visszaváltási díjas, nem újrahasználatos terméket (palackot, dobozt) visszaváltó fogyasztónak az 50 forintos visszaváltási díjat a koncessziós társaság téríti vissza** (adott esetben a vele szerződött forgalmazókon keresztül), és e termékek mint hulladékok kezeléséről a koncessziós társaság gondoskodik, azok nem kerülnek

vissza a gyártókhoz. **A koncessziós társaság részére a visszaváltási díjakat a gyártók havi rendszerességgel megfizetik**; minden gyártó az általa a tárgyhónapban forgalomba hozott, kötelezően visszaváltási díjas, nem újrahasználatos termékek után fizeti meg a koncessziós társaság részére a visszaváltási díjat. Mivel a koncessziós társaság a visszaváltási díjat a céllal veszi át a gyártótól, hogy azt a göngyöleg visszaváltásakor a fogyasztó részére visszafizesse, annak összege mint elszámolási kötelezettséggel nyilvántartott pénzeszköz **nem tartozik bele az** egyébként a koncessziós társaság által a gyártók részére nyújtott szolgáltatások **adóalapjába.**[3]

Az Áfa tv. kizárólag a kötelezően visszaváltási díjas, nem újrahasználatos termékek visszaváltási díjára vonatkozóan határoz meg 2024. január 1-jétől különös szabályokat, azzal, hogy **az Áfa tv. alkalmazásában kötelezően visszaváltási díjas, nem újrahasználatos terméknek** az a Korm. rendelet szerinti kötelezően visszaváltási díjas, nem újrahasználatos termék minősül, **amit így is hoztak forgalomba.**[4] Ebből következően, ha az adóalany – élve a Korm. rendelet szerinti átmeneti szabállyal[5] – olyan terméket, amely a Korm. rendelet alapján kötelezően visszaváltási díjas terméknek minősülne, a Korm. rendelet hatálybalépése előtt hatályos rendelkezések alapján hoz forgalomba, akkor arra nem az Áfa tv. különös szabályai alkalmazandóak.

Azon **kötelezően visszaváltási díjas, nem újrahasználatos termék visszaváltási díja, mely terméket így is hoztak forgalomba (azaz az Áfa tv. értelmében vett visszaváltási díj)** a 2024. január 1-jén hatályba lépő különös szabályok értelmében **nem tartozik bele az adó alapjába.**[6]

Ennek megfelelően, ha az adóalany olyan italterméket értékesít, melynek csomagolása (a palack vagy doboz) az Áfa tv. értelmében kötelezően visszaváltási díjas, nem újrahasználatos termék, akkor az 50 forint összegű visszaváltási díj nem része az értékesítés adóalapjának, vagyis az után nem keletkezik adófizetési kötelezettség.

A Korm. rendelet kimondja, hogy a visszaváltási díjat a termékértékesítésről kibocsátott számlán vagy nyugtán az italtermék ellenértékétől elkülönítve kell feltüntetni.[7] Ez a rendelkezés az Áfa tv. értelmében kötelezően visszaváltási díjas, nem újrahasználatos termék visszaváltási díja tekintetében azt jelenti, hogy azt a termékértékesítés számláján áfa hatályán kívüli tételként kell szerepeltetni.

Ezzel összhangban az ilyen termék (palack, doboz) **visszaváltásakor és a visszaváltási díj visszafizetésekor nem csökkenthető az adóalap** a visszaváltási díjjal.[8]

Ha a kötelezően visszaváltási díjas, nem újrahasználatos termék (melyet 2023. december 31-ét követően ilyenként is hoztak forgalomba[9]) **nem kerül visszaváltásra**, azt az esetet az Áfa tv. termékértékesítésnek minősíti.[10] Ebből következően a kötelezően visszaváltási díjas, nem újrahasználatos termékek adott naptári évben forgalomba hozott összmenységének és az adott naptári évben visszaváltott összmenységének különbözete[11] után **adófizetési kötelezettség keletkezik.** Az adót a kötelező visszaváltási díjas rendszert működtető adóalany, vagyis a koncessziós társaság köteles megfizetni minden naptári év utolsó napján.[12] Az adó alapja a vissza nem váltott termékekre eső visszaváltási díj, melyet úgy kell tekinteni, hogy már az adót is tartalmazza, ezért a fizetendő adót 21,26%-os adómértékkel kell megállapítani.[13] Ha az adott évben több terméket váltottak vissza, mint amennyit forgalomba hoztak, az adóalap nulla, vagyis ez esetben nem keletkezik adókötelezettség. A koncessziós társaságot, mivel terméket beszerző személy nem azonosítható, számlakibocsátási kötelezettség ezen termékértékesítése után nem terheli.

A kötelezően visszaváltási díjas, újrahasználatos termékek visszaváltási díjára és az önkéntesen visszaváltási díjas termékek visszaváltási díjára, valamint **minden más olyan esetre, amikor a termék értékesítésekor a göngyölegre díjat számítanak fel, amely díjat a göngyöleg visszaváltásakor visszatérítenek** (részben ide tartoznak azok az esetek is, amikor az adóalany – élve a Korm. rendelet szerinti átmeneti szabállyal[14] – olyan terméket, amely a Korm. rendelet alapján kötelezően visszaváltási díjas terméknek minősülne, a Korm. rendelet hatálybalépése előtt hatályos rendelkezések

alapján hoz forgalomba), az Áfa tv. általános szabályai, illetve az Áfa tv. betétdíjjal összefüggő szabályai alkalmazandók. (A betétdíj kifejezés az Áfa tv. alkalmazásában a szó köznapi jelentésének megfelelően értelmezendő.) Így **ha az értékesített termék göngyölege (csomagolása) után külön díjat (betétdíjat) számítanak fel, az a termékértékesítés adóalapjába beépül,[15] és ha a göngyöleg (a betétdíjas termék) visszaváltásakor a betétdíjat visszatérítik, a visszatérített ellenértékkel az adóalap utólag csökken.[16]**

[NAV Adójogi és Tájékoztatási Főosztály 2971836228/2023., Pénzügyminisztérium Fogyasztási és Forgalmi Adók Főosztály PM/9749-1/2023]

[1] Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés, 4. § (1) bekezdés

[2] Korm. rendelet 3. § (4) bekezdés

[3] Áfa tv. 71. § (1) bekezdés c) pont

[4] Áfa tv. 243/B. § f) pont

[5] Korm. rendelet 41. § (2) bekezdés

[6] Áfa tv. 71. § (1) bekezdés d) pont

[7] Korm. rendelet 5. §

[8] Áfa tv. 77. § (2) bekezdés b) pont

[9] Áfa tv. 243/B. § c) pont

[10] Áfa tv. 243/C. § (1) bekezdés

[11] Áfa tv. 243/B. § e) pont

[12] Áfa tv. 243/E. §, 243/C. § (2) bekezdés

[13] Áfa tv. 243/D. § a)-c) pontok

[14] Korm. rendelet 41. § (2) bekezdés

[15] Áfa tv. 70. § (1) bekezdés b) pont

[16] Áfa tv. 77. § (1) bekezdés b) pont